

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

Politica agrară și vamală. Câte-va cuvinte asupra politicei noastre vamale de la 1875 până în prezent și asupra viitoarei noastre politice vamale de d-l D. N. Comșa.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtăea de casație și justiție, s. I: *Răducan Constantin* cu *I. Coltică*, cu o *Observație* de d-l N. D. *Chirulescu*.

Tribunalul Ilfov, secția de Notariat: *Lambra Th. Ro*vaciu cu *Carol II. Opler* și *Primăria Capitalei*.

Judecătoria ocolului Hârșova, (Constanța): *Ion Mondoc* cu *Naștoilă Bucur*.

Judecătoria oc. II Buzău: *C. Ionescu* cu *S. Minculescu*.

POLITICA AGRARĂ ȘI VAMALĂ

Câte-va cuvinte asupra politicei noastre vamale de la 1875 până astăzi și asupra viitoarei noastre politice vamale

(Urmare) (*)

Consecințele războiului vamal din 1886 pentru România

În numărul trecut, am văzut ce consecințe a avut pentru Austro-Ungaria războiul vamal din 1886. Să vedem acum și consecințele lui pentru România.

Cu privire la consecințele războiului vamal pentru România, le-am mai arătat deja în parte, până aici.

Ele se pot resuma în chipul următor. *Prin oprirea intrării vitelor noastre în Austro-Ungaria și prin împiedicarea chiar a transitului s'a ruinat regiunile pacagere din țara noastră și s'a împiedecat agricultura extensivă din regiunea șesurilor de a deveni intensivă.*

Iată tabloul exportului vitelor noastre în Austro-Ungaria de la 1876—1890:

Anul	Leu
1876	24.843.142
1877	23.641.614
1878	12.335.527
1879	15.734.746
1880	10.109.295
1881	15.331.229
1882	9.507.735
1883	10.315.085
1884	6.368.851
1885	2.987.428
1886	3.129.123
1887	1.696.127
1888	1.462.991
1889	1.199.975

(*) A se vedea *Curierul Judiciar*, No. 6 și 8, din 23 și 30 Ianuarie 1903.

Iar în ceea ce privește vitele mari și porcii avem:

Exportul vitelor mari

1881	capete	17.601
1889	"	157

Exportul porcilor

1881	capete	176.691
1889	"	10.794

De asemenea, în ceea ce privește exportul nostru general, după cum am văzut, între 1880 și 1885 dintr'un export total de 220.000.000 lei, am exportat numai în Austro-Ungaria pentru 75.000.000, adică pentru 30% din exportul total. Pe câtă vreme în perioada de la 1886 la 1890 exportul nostru în Austro-Ungaria reprezintă abia 5% din exportul nostru total.

După alte date, media exportului nostru înainte de război era între 94 și 95 de milioane lei, după unii, iar după alții de circa 83 milioane. El a scăzut în 1886, 1887 la 46 milioane. În perioada până la 1891 media a fost de 25 milioane și tocmai în 1900 a revenit la o medie de 51 milioane.

Cu privire la exportul cerealelor însă, nu mai avem așa mare nevoie de dețuseul austro-ungar, fiind că ne-am găsit un admirabil dețuseu în Belgia, țară de transit, unde am exportat în 1900 pentru o valoare de 150 milioane, pe când în 1880 nu exportam în Belgia de cât pentru o valoare de 3 milioane și jumătate, cu toate că chiar astăzi nu importăm din Belgia pentru mai mult de 11 milioane.

Pentru ca să ne facem o idee de măsurile de represalii, pe cari le luase Austro-Ungaria în timpul războiului vamal în contra noastră, reproducem câte-va din ordinele date în această privință:

76

«Ordinațiunea Ministeriilor de finanțe și de comerț din 22 Maiu 1886, despre oprirea comerțului de măcinături scutit de vamă cu grâne din România.

În conțălegere cu ministeriile reg. ungurești interesate se ordonează, că comerțul de măcinături pentru morile din teritoriul vamal, ce macină grâne străine pentru export, carele cu ordinațiunea Ministerială din 29 Maiu 1882 s'a admis condiționat scutit de vamă, începând de la 1 Iunie 1886 înainte, nu se admite mai mult pentru grânele române.

Spre a împiedeca de a se importa grâne române pe alte căi ca grâne rusești, sârbești, bulgărești or turcești, scutite de vamă ca destinate pentru comerțul de măcinături, se ordonează, ca grânele din Turcia, Rusia, Sârbia și Bulgaria, în epând din momentul indicat mai sus să se admită la comerțul de măcinături numai după producerea certificatelor de origine.

Ordinațiunea ministeriilor de comerț și de finanțe din 22 Mai 1886 despre aplicarea art. III al legii despre tariful de vamă general din 25 Mai 1882 la importul din România în teritoriul vamal al Austro-Ungariei.

În conțelegere cu guvernul reg. al Ungariei se ordonează pe baza art. III al legii din 25 Mai 1882, relativă la tariful de vamă general al teritoriului vamal al Austro-Ungariei, cu privire la trac-

tarea vamală a mărfurilor de proveniență română, cele ce urmează :

De la 1 Iunie 1886 înainte, sunt supuse toate mărfurile de proveniență română la importul lor în teritoriul vamal al Austro-Ungariei, întru cât după tariful de vamă general n'ar fi necondiționat scutite de vamă și mai la vale n'ar fi lovite cu o vamă specifică, afară de vamă fiscală în tariful de vamă general unui adaos de 30% a acestuia.

Mărfurile de proveniență române numite mai la vale sunt supuse următoarei vămi specifice :

Art. din tarif 1882—91	Denumirea Mărfii	Unitatea de măsură pen- tru perce- pere	Tariful Special pentru România 1886		Tariful general 1882—91	
			Fl. Kr.	Lei B.	Fl. Kr.	Lei B.
Clasa VI						
23	orz, ovăz, secară	100 kgr.	3.—	7.50	0.50	1.25
23	păpuși	"	1.—	2.50	0.50	1.25
24	grâu, alac, grâu mestecat, hrișcă . . .	"	3.—	7.50	1.50	3.75
24	mei	"	0.50	1.25	0.50	1.25
25	malt	"	3.—	7.50	1.50	3.75
26	bob, lupine, mazăre, linte, mazăriche . .	"	3.—	7.50	1.—	2.50
Clasa VII						
29-37 inclus. 38	hamei și făină de hamei	"	{ 5.— 10.—	{ 12.50 25.—	10.—	25.—
Clasa VIII						
44	oi și capre	de cap	1.—	2.50	0.50	1.25
45	mei și ied	" "	1.—	2.50	0.25	0.62
46	porci	" "	12.—	30.—	{ taxa cond 1.50 3.—	{ 3.75 7.50
47	purcei, nu peste 10 kgr.	" "				
Clasa IX						
50	vânat și paseri de tot felul: a) vii b) moarte	100 kgr.	6.— 9.—	15.— 22.50	cutit 6.— { taxa cond 3	— 15.— 7.50
51	pește proaspăt, raci de râu și părau, melci proaspeți	" "	1.50	3.75	{ taxa cond scut scutit	{ 5.— —
53	animale, nenumite specia	" "	10.—	25.—		
Clasa X						
54	lapte	"	—	1.25	scutit	—
55	ouă de paseri	"	5.—	12.50	{ taxa cond scut scutit	{ 3.75 —
60	peș cu și fără lână	"	20.—	50.—		
61	păr de tot felul, etc.	"	20.—	50.—		
62	pene nenumite special, etc.	"	20.—	50.—		
63	bășici și mațe, etc.	"	20.—	50.—	2.—	5.—
64	produse animale n. sp.	"	20.—	50.—	scutit	—
Clasa XI						
65	unt, etc.	"	25.—	62.50	10.—	25.—
66	untură de porc și găscă, slănină	"	25.—	62.50	16.—	40.—
Clasa XIV						
83	carne proaspătă or preparată	"	25.—	62.50	6.—	15.—
87	pește, n. sp. sărat, afumat, uscat	"	10.—	25.—	5.—	12.50
Clasa XVI						
99	coarne, etc.	"	5.—	12.50	scutit	—
Clasa XX						
117	terpentin, ulei de terapeutică, ulei de smoală, ulei de reșină, visc.	"	3.—	7.50	1.50	3.75
Clasa XXIII						
136	în, cânepă, etc.	"	8.—	21.—	scutit	—
Clasa XXIV						
152	lână brută, etc.	"	20.—	50.—	scutit	—
Clasa XXIX						
185	(a și b) materie de hârtie din rufe, lemne, paie, etc.	"	6.—	15.—	{ a) scutit b) 0.50	{ — 1.15
Clasa XXIII						
249	a) cărămizi de acoperit, de zid și de pa- vat, fără glazură	"	50.—	126.—	scutit	—
Clasa XLV						
318	tartar brut și curățit	"	2.—	5.—	scutit	—
321	sodă	"	2.—	5.—	0.80	2.—
Clasa L						
	rămășiță, adică No. t. 353 până incl. 356.	"	2.—	5.—	scutit	—

80

Ordinațiunea ministeriilor de agricultură, de interne, de comerț și de finanțe din Maiu 1886.

Importul și transitul de legume, poame, plante și părți de plante din România, se opresce.

83

În conțelegere cu ministerul de finanțe imp. reg. se opresce din respecte veterinare începând de la 1 Iunie 1886, transitul de oi și capre, mei și ieși, porci și porci, cai și minți, catări, mulți și asi oi din România prin teritoriul țărilor reprezentate în senatul imperial.

101

Ordinațiunea ministerului de finanțe și de comerț din 27 Iunie 1886 despre executarea ordinațiunilor ministeriilor numite din 22 Maiu 1886, asupra vămilor de retorsiune puse asupra mărfurilor române, apoi a ordinațiunei din 24 Maiu 1886 despre tractarea vamală provisorie a mărfurilor de proveniență română.

§ 1

Vămile fixate în ordinațiunea din 22 Maiu 1886 pentru mărfurile de proveniență română se vor ridica și la importul lor prin porturile franceze Triest și Fiume și grânele române importate prin Triest și Fiume nu sunt a se admite conform ordinațiunei din 22 Maiu 1886, la comerțul de măcinături scutit de vamă.

Autoritățile de port din Triest și Fiume au să avizeze oficial vamal despre sosirea unei nave cu încărcătură totală sau parțială de mărfuri din România, la sosirea de mărfuri pe drumul terestru în transit peste teritoriul vamal austro-ungar au să observe oficiile vamale din Triest și Fiume singure proveniența; aceste d'n urmă vor dispune ca acele mărfuri, la cari sau din hârțile de însoțire sau din signarea lor externă sau din alte momente s'ar recunoaște proveniența română a mărfurilor aduse pe pământ sau pe apă și partea nu va putea documenta, că marfa este de proveniență străină sau naționalizată în alt stat, să fie depuse în magazinul vamal sau în alt magazin privat ce stă sub încuetoarea vamală (în Triest în magazinele publice ale comunei și ale camerei de comerț), ce stau sub controlă vamală și să vămuiască la intrarea lor eventuală în teritoriul vamal după ordinațiunea citată din 22 Maiu 1886.

Toate aceste ordonanțe prohibitive au fost desființate cu începere de la Iulie 1891, după ce am schimbat tariful general din 1886 în cel din 1891, care s'a aplicat și Austro-Ungariei și care, după cum s'a zis, era mai mult un tarif fiscal.

Situațiunile economice respective ale României și Austro-Ungariei, posibilitatea de a se încheia între ele un tratat de comerț și modul de a se face acest tratat

Când am explicat tratările dintre România și Austro-Ungaria pentru încheierea unei convențiuni comerciale în 1886, cauzele războiului vamal dintre aceste două țări, care a durat de la 1886—1891 și consecințele acestui război vamal pentru ambele țări, am vorbit incidental și de condițiunile respective actuale ale acestor două țări față de încheierea viitorului tratat de comerț și de modul cum ar trebui să se încheie un asemenea tratat.

Să reluăm toate aceste chestiuni.

Problema se pune astăzi în mod cu totul deosebit, de cum era pusă înainte, la 1886.

Mai întâiu Austro-Ungaria nu mai poate compta pe slăbiciunea noastră. Ea știe astăzi, că la nevoie și noi să resistăm.

Al doilea, Austria nu mai are așa mare nevoie de Ungaria, cum avea înainte. Înainte debușul cel

mai important al Austriei era Ungaria, căci Ungaria era țara cea mai civilizată în apropiere de Austria. Ea avea nevoie de produsele industriale ale Austriei, căci civilizațiunea nu însemnează alt-ceva de cât înmulțirea nevoilor economice, cari se satisfac în mare parte cu produse industriale. Astăzi însă, debușul cel mai important al Austriei, e România, Ungaria și-a făcut o industrie. Ea însăși, cu industria ei factice, are nevoie de țergul românesc. Din exportul Austro-Ungariei în România, peste 30%, sunt produse d'ale industriei ungurești.

În asemenea condițiuni, trebuie să avem nu numai pe Austria alături cu noi, dar și pe Ungaria. Avem în partea noastră în Austria, pe lângă industriali, pe consumatorul austriac și chiar în Ungaria, pe lângă industriașul ungar; — în ce privește importul cerealelor noastre la ea, avem cu noi pe morarii din Ungaria cari, din cauză că s'au pus taxe mari pe grâul nostru, au fost siliți să'și închidă parte din mori.

Prin urmare se mai potrivește situațiunea de azi cu cea de mai înainte? Nu.

Trebuie de asemenea, să nu uităm, că mai avem în favoarea noastră și experiența trecutului. De aceea bine am spus, că numai suntem cât de puțin în condițiunile din trecut.

Nu zic, că se va rupe uniunea vamală dintre Austria și Ungaria, dacă Ungaria nu va ceda. (29) Dar nu vor ajunge lucrurile până acolo. De ce să cedăm noi Austro-Ungariei țergul nostru de desfacere industrială, numai pentru importul cerealelor noastre la dânsa, când pentru aceasta avem deja debușuri? Dacă Austro-Ungaria nu ne dă debușuri pentru vite, n'avem de ce să cedăm? Când ei vor ști, că noi suntem conștienți și că nu vom ceda, vor fi siliți de interesele lor să cedeze ei.

E drept că se spune: nu-i e teamă Austro-Ungariei atât de România, cât de faptul că dacă ni acordă nouă aceste avantaje, atunci pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate, va trebui să lase liber și importul vitelor din Rusia. Însă am arătat deja, că pe când noi avem nevoie de exportat mai mult porci, Rusia are nevoie de exportat mai mult cai. De asemenea am răspuns și la celelalte obiecțiuni, ce s'ar putea face (vezi pag. 63).

Am arătat, cum s'ar putea pune în tratatul dintre noi și Austro-Ungaria o clausă de favorizare restrânsă, în virtutea căreia, pentru anumite articole pentru cari ni s'au acordat noie scădere de taxe, nu se va acorda și celorlalte țări, cărora li s'ar acorda clausa națiunii celei mai favorizate. Aceasta o preconizează chiar ziarul austriac «Fremdenblatt» în ce privește relațiunile Austro-Ungariei cu România.

Dar în sfârșit, clausa nu e greu de găsit, dacă știm ce să cerem și ce să oferim. Ceea ce e important, este să avem cu Austro-Ungaria convențiune comercială, în care să între în acelaș timp și convențiunea veterinară. Iar în privința modalității acestei convențiuni, să luăm măsuri absolut sigure, pentru ca să nu se mai oprească intrarea vitelor noastre sub diferite pretexte.

În două conferințe, pe cari le-am făcut la societatea agrară, vorbind despre o asemenea chestiune, ajunsese la concluziunea: că pentru ca să avem absolută siguranță, avem nevoie de o clausă în tra-

(29) Când s'a ținut acest discurs nu era încheiat compromisul austro-ungar.

tat, în virtutea căreia, în caz când o parte contractantă și-ar călca angajamentele să se poată denunța, sau suspenda aproape imediat convențiunea. Avem d-lor, și astăzi în tratate clause de denunțare, când o parte nu-și îndeplinește obligațiunile luate prin tratat. Inșă ce se întâmplă? Denunțarea având efect tocmai peste un an, noi fiind un stat mic, oamenii noștrii politici, nefiind, cea mai mare parte, destul de curagioși, până într'un an, se aranjează lucrurile. Pentru ca să ai o clauză eficace în această privință, trebuie să poți denunța convențiunea cât mai iute. Ideea la care am ajuns, am văzut-o preconisată și de camera de comerț din Iași, cu care m'am întâlnit în idei; anume, că în caz când Austro-Ungaria n'ar respecta tratatul, să fie o clausă, care să permită or când suspendarea lui.

Vedeți că circumstanțele excepționale în care ne găsim, ne impun să facem tratate de comerț cu clauze excepționale.

Sunt mulți cari vor zice: Dar unde ați văzut asemenea clauze? Nu este vorba de asta. În circumstanțe excepționale trebuie, să se ia și măsuri eroice. Dată fiind, atâta rea credință din partea Austro-Ungariei în relațiunile ce le a avut cu noi; trebuie și noi să luăm măsuri în consecință în tratările pe cari le facem cu ea.

Știți că mi se va zice: este foarte ușor să spui acestea de la tribună, dar în relațiunile diplomatice nici nu poți să lași a se înțelege că te temi de reaua credință a Austro-Ungariei.

Ei bine, cu toate acestea în cartea verde citată se găsește spus aproape același lucru⁽³⁰⁾, numai puțin mai ascuns.

Dar, dacă am avea noio clausă în așa felincât, când sub pretexte veterinare Austro-Ungaria ar împiedica importul vitelor noastre, să putem imediat să-i închidem și noi granițele printr'un simplu avis, care s'ar trimite de guvernul nostru ministrului Austro-Ungariei din București, fi-va o asemenea clausă eficace? Ea va fi absolut eficace, pentru că dacă ar ști Austro-Ungaria că, dacă astăzi, sub pretexte veterinare, oprește vitele noastre, mâine avem mijlocul să-i oprim mărfurile la graniță, nu va mai comite acest abuz.

Ce perturbare mare s'ar face în comerțul Austro-Ungariei, când i-am închide noi granițele și ce presiune ar face el asupra guvernului austro-ungar.

Dar se poate dice: Cum ar admite Austro-Ungaria o asemenea clausă, în virtutea căreia exportul ei în România ar fi la discreția noastră. Noi am putea abusa, oprind importul mărfurilor austro-ungare la noi fără motiv.

Aceasta nu se poate întâmpla și iată de ce: Închiderea granițelor din partea noastră, însemnează și închiderea granițelor din partea Austro-Ungariei, ca măsură de represalii. Noi cari avem interes să facem export de vite la dânsa nu vom avea interes să închidem fără motiv granițele Austro-Ungariei, ceea ce ar avea de efect tocmai oprirea exportului vitelor noastre în Austro-Ungaria.

Noi mai avem nevoie de produsele industriale ale Austro-Ungariei, și dacă le-am închide granițele am face-o numai pentru că aceasta ar fi singurul mijloc ca să se respecte tratatul.

Iată în resumat, cam cum ar trebui să se facă o asemenea clausă:

Când s'ar constata în mod oficial și neîndoelnic, că vitele cari au certificate că sunt sănătoase, de la veterinarii noștrii oficiali sunt oprite de a intra în Austro-Ungaria, fără invoirea a însăși autorităților noastre de la graniță, pentru casuri excepționale, sau că este oprit transitul, executarea tratatului să se poată denunța sau suspenda imediat; iar produselor Austro-Ungariei să li se poată aplica în termenul cel mai scurt numai printr'un simplu jurnal al consiliului de Miniștri și printr'un avis trinis reprezentanților săi din România, taxe prohibitive prevăzute într'un anumit tarif de război. De asemenea trebuie să oprim și noi imediat transitul Austro-Ungariei prin România spre cele l'alte țări ale peninsulei balcanice și spre orient.

Numai cu asemenea măsuri energice se poate răspunde Austro-Ungariei, care a fost într'atâta de rea credință; în cât de și vitele din Ungaria păceau alături cu ale noastre în munții noștrii, ea oprea exportul vitelor noastre la dânsa, sub pretext că sunt bolnave.

Modul alcătuirii viitoarelor noastre tarife generale

Am arătat deja (vezi pag. 47), că suntem adversarii regimului autonom și partisanii regimului convențional. Înțelegem însă, ca profitând de experiența trecutului, să luăm cu ocazia încheerii convențiunilor noastre viitoare, serioase garanții pentru respectarea lor.

E bine înțeles, că dacă suntem contra unui tarif autonom, socotim însă, că trebuie să avem și noi un tarif general, pe care să-l aplicăm țărilor cu cari nu vom avea încheiate convențiuni și prin care să protegem puținele produse agricole industriale ce au nevoie de protecție, cum d. ex. cânepa și prin care să mai protegem în mod moderat oare-cari industrii agricole, cum de ex. industria alcoolului etc.

Cum să facem însă acest tarif?

Nu credem că e nevoie, ca să facem un tarif minim ale cărui taxe să nu se mai poată scădea prin convențiile, ce vom încheia cu cele l'alte state.

Teamă ne e, că dacă am face un asemenea tarif, vom fi siliți chiar de interesele noastre să scădem anumite taxe dintr'ansul cu ocazia convențiilor ce vom face cu alte state. Așa s'a întâmplat cu tariful general din 1891, ale cărui taxe au fost scădute prin convențiile încheiate ulterior.

Avem nevoie însă de un tarif general, mai mult fiscal, protector al anumitelor produse agricole industriale și industrii agricole, după cum s'a arătat mai sus, care se va putea chiar scădea prin convențiile ulterioare. Un asemenea tarif s'ar aplica țărilor, cu cari de și n'am avea convenții, n'ar avea taxe urcate și prohibițiuni pentru importul produselor noastre agricole la dânsa.

Inșă pentru țările cari isbesc cu taxe urcate și prohibițiuni importul produselor noastre, cum sunt de ex. Austro-Ungaria și Germania prin noile lor tarife, trebuie să avem și noi un tarif foarte urcat, pe care să li-l aplicăm în cazul în care n'ar voi să facă convențiuni cu noi, în cari să scadă chiar taxe lor minimale pentru importul

(30) Vezi pag. 62,

produselor noastre, cari acum sunt in general aproape prohibitiuni.

Pentru acest tarif trebuie să se studieze amănunțit produsele industriei mari, textile, mecanice și chimice, pe care le importăm ađi din Austro-Ungaria și Germania și cari trebuiesc isbite cu taxe mari, răménénd ca aceste țeri să fie înlocuite pe piețele noastre de desfacere de cele l'alte țări, cu cari vom fi în bune relațiuni comerciale. Anglia deja are un loc bun pe piața noastră de desfacere, iar cu Italia care exportează deja la noi numai produse textile pentru 24 milioane, ne vom putea ușor înțelege.

Ea caută chiar acum, dacă n'ar putea importa lemne de la noi, prevédénd neînțelegeri cu Austro-Ungaria, care a denunțat tratatul de comerț dintre ea și Italia, ne mai voind să lase liber importul vinurilor italiene la densa și căreia Italia dorește să-i oprească importul lemnelor.

Cum însă Austro-Ungaria, dacă îi vom aplica un tratat mai puțin favorabil de cât celor l'alte națiuni, va lua la importul produselor noastre, pe lângă taxele sale maximale foarte exagerate și un drept special de 100% ad valorem, conform noului său tarif vamal; trebuie să avem și noi în tariful nostru o clausă analogă aceleia din tariful Austro-Ungar și să aplicăm și noi produselor sale în cas de asemenea represalii un drept special de 100% ad valorem pe lângă taxele din tariful nostru urcat. De asemenea trebuie să-i interdicem în asemenea cas în mod absolut transitul și să luăm și noi măsuri energice în această privință analoage acelor pe care le-a luat Austro-Ungaria în timpul războiului vamal dintre noi și ea (1886-1891), după cum s'a vădut deja din ordonanțele arătate mai sus (vezi pag. 77, 78, 79).

Dacă preconisăm asemenea măsuri, pentru cazul în care nu am putea încheia convenții cu Austro-Ungaria, Germania sau cu alte țări, care ar avea tarife urcate pentru importul produselor noastre, sau ar usa față cu noi de represalii, asta nu însemnează că dorim asemenea situațiuni, nici că aceasta ar fi în interesul nostru. Din contră, interesul nostru e ca să facem, dacă e posibil, cu toate țările convenții, pentru ca în compensațiunea pieței noastre de desfacere de produse ale industriei mari său chiar de alte produse pe cari nu le avem, pe care le-o oferim, să permită importul liber la dănsule al vitelor și celor l'alte produse agricole ale noastre sau cel puțin să permită acest import cu taxe foarte scăzute.

Suntem însă convinși, că numai atunci când cele l'alte state vor ști, că suntem înarmați cu mijloace suficiente de represalii pentru cazul în care nu ni se va permite importul vitelor și al produselor noastre agricole, ele vor ceda justelor noastre cereri cu toată opozițiunea agrarienilor din aceste țări.

Concluzie

Înainte de a termina, resum în câte-va cuvinte, ideile arătate de mine până aci :

Avénd în vedere, că e mare necesitate pentru menținerea productivității solului României, pentru îmbunătățirea și mărirea rentabilității lui, precum și pentru progresul agricol în genere, ca să se facă cultură de vile pe o scară mai întinsă și să se îmbunătățească rasa vitelor noastre; că o asemenea

cultură nu se poate face astă-dă cu destulă rentabilitate din cauza insuficienței târgului de desfacere în tern; că avem prin urmare nevoie de târguri de desfacere în afară, și în special de târgul Austro-Ungar; că Austria are mare nevoie de importul vitelor, iar morarii unguri de acela al grânelor noastre;

Că ambele părți ale monarhiei Austro-Ungare au neapărată necesitate de exportul produselor lor industriale la noi, față cu pierderea în mare parte a pieței de desfacere a Ungariei pentru Austria și față cu necesitatea imperioasă a industriei ungare de a nu pierde o piață de desfacere bună și apropiată ca a noastră, fiind dat că exportul produselor industriale ale Ungariei la noi e de peste 30% din totalul exportului Austro-Ungar de produse industriale;

Avénd în vedere, că n'avem nici brațe suficiente, nici capitaluri estine, ca să putem înființa la noi ori-ce industrii, în afară de cele strâns legate de agricultură, cari au la noi condiții excepționale, putându-se desvolta în mod firesc; că în special cu toate încurajările date industriilor textile și mecanice, ele n'au reușit;

Trebuie să căutăm a obține târguri de desfacere externe, nu numai pentru cereale și pentru toate materialele brute, dar și pentru vite.

Trebuie să căutăm, să obținem în deosebă târgul Austro-Ungar în mod sigur, prin convenții comerciale și veterinare în același timp și cu dreptul de a se denunța sau suspenda convenția în timp scurt de către consiliul de Miniștri, în cas de nerespectarea ei;

Trebuie să oferim tutulor țărilor, cari ne vor acorda intrarea și transitul pentru cereale și vite, piața noastră pentru produsele lor industriale, mai cu seamă pentru acelea ale industriei mari.

Trebuie:

Să încurajem prin dispoziții legale și administrative, care să înlăture arbitrariul, toate industriile; însă fără sacrificii bănești, ca scutiri de taxe vamale, prime, etc.

Să nu se mai admită scutire de vamă de cât pentru mașinele agricole și cele necesare instalațiunilor industriale din țară;

Să nu se dea nici o încurajare industriilor, cari aduc din străinătate materii prime, de cari avem sau putem produce noi în țară;

Chiar pentru industriile agricole să se facă încurajări moderate și nu în dauna exportului cerealelor și al vitelor⁽³¹⁾.

Mai trebuie ca țărilor cari isbesc cu tarife urcate și prohibitiuni importul produselor noastre, să le aplicăm un tarif fiscal și puțin protector al câtor-va produse agricole industriale și industrii agricole, de și n'am avea convențiuni cu aceste țări.

Că, țărilor care isbesc produsele noastre cu taxe urcate și prohibitiuni să le aplicăm un tarif urcat ale cărui taxe să se poată mări de guvern până la 100% ad valorem în cas de represalii din partea lor.

Dacă socotim, că e adevărat adagiul latinesc:— Si vis pacem, para bellum; ținta și dorința noastră însă trebuie să fie spre pace.

Să căutăm a încheia pe cât e posibil cu toate țările convenții comerciale pentru asigurarea exportului vitelor și cerealelor noastre.

⁽³¹⁾ Vezi la pagina 49 a Memoriului asupra rezoluțiunilor luate de primul congres agricol din România rezoluțiunea asupra convențiilor comerciale, care se potrivește în mare parte cu această parte din concluziunile discursului nostru.

Aceasta este interesul agriculturii și prin urmare al întregii țări.

Aceasta se chiamă a face politică națională bine chibzuită (aplaude).

(Finit)

D. N. Comșa

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 29 Noembrie

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Consilier

Răducan Constantinescu cu I. Cottică

Apel.— Termen — De când este a se calcula termenul de apel în contra sentinței date asupra unei opozițiuni. (Art. 318, 319 Pr. civ.)

Termenul de apel se va calcula de la pronunțarea hotărârii numai în cas de respingere a opoziției ca nesusținută sau neîntemeiată; în caz însă de admitere a opoziției în tot sau în parte, termenul de apel se calculează de la comunicarea hotărârii, aplicabil fiind în acest caz art. 318 iar nu art. 319 Pr. civ.

Decisiunea 445/902. — Casată, după recursul făcut de Răducan Constantinescu, decizia Curții de apel Craiova, s. II, No. 44/902, dată în proces cu I. Cottică.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. N. Bagdat;

Pe d-l avocat B. Cernea, în dezvoltarea motivelor de recurs și

Pe d-nii avocați Pavlid și I. N. Cesărescu în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

«Violare, rea aplicare și interpretare a art. 318 și 319 Pr. civ. și exces de putere.

«In speța judecată de Curtea din Craiova, eu am apelat sentința No. 575/901 a trib. Romanați, care admisesse în parte opoziția ce am făcut contra sentinței No. 256/901.

«Termenul de apel nu se regala de art. 319 Pr. civ., căci nu eram în cazul unei respingeri de opozițiune, din contră urma să se conteze termenul de apel conform art. 318 Pr. civ., fiindcă contradictor s'a admis în parte opoziția mea;

«Numai prin o greșită aplicare a art. 319 Proced. civ. și violarea art. 318 acelaș cod, Curtea ajunge prin exces de putere a respinge ca tardiv apelul meu.

Considerând că, după dispozițiunile art. 318 din Pr. civ., termenul de apel curge, în principiu de la comunicare;

Că, la această regulă, legiuitorul prin art. următor 319, a făcut excepțiune numai în cazul când opozițiunea s'a respins, fie ca nesusținută, fie ca neîntemeiată.

statornicind că, în aceste două cazuri, termenul de apel curge din ziua când s'a pronunțat hotărârea prin care s'a respins opoziția;

Considerând că această excepțiune la regula generală, nu se poate întinde, prin interpretare, și la alte cazuri;

Considerând că rațiunea excepțiunii creată de legiuitor, prin citatul art. 319, este că, în cazul când se respinge opozițiunea ca nesusținută sau ca neîntemeiată, prima hotărâre rămâne neschimbată, și partea are cunoștința de dânsa și de motivele ei din momentul ce a atacat-o cu opoziție;

Considerând că, în speță, tribunalul de Romanați, sesizat de opoziția lui R. Constantinescu la sentința No. 256/901, pronunțată în lipsă, a admis în parte opoziția și, prin sentința No. 576/901, a schimbat dispozițiunea acelei sentințe, ast-fel că sentința No. 576/901 este o sentință nouă, cu considerante noi, și, ca atare, trebuia să fie comunicată lui R. Constantinescu pentru a lua cunoștința de cuprinsul ei;

Considerând, prin urmare, că termenul de apel, nu curgea de la pronunțarea sentinței No. 576/901, ci de la comunicarea ei, conform art. 318 Pr. civ.;

Considerând că Curtea de apel, prin decisiunea atacată azi cu recurs, calculând termenul de apel de la data pronunțării sentinței No. 576/901, a aplicat greșit art. 319 Pr. civ. și a violat dispozițiunile art. 318 din aceeași procedură, respingând, printr'un invederat exces de putere, ca tardiv, apelul recurentului Răducanu Constantinescu, care era încă în termen, de oare-ce sentința No. 576/901 nu i se comunicase încă.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Observație.— Soluțiunea Inaltei noastre Curți e impusă de textele clare și categorice ale art. 318 și 319 din Procedura civilă.

Ar fi fost însă suficientă motivarea pe care Inalta Curte o face arătând că în art. 319 e o excepție la o regulă generală, cea din art. 318, și că această excepțiune nu se poate întinde prin interpretare.

Găsim însă în corpul deciziunii o explicare a rațiunii acestei excepțiuni, explicare și superflua și injustă; se zice că în caz de respingere a opozițiuni ca nesusținută sau neîntemeiată, prima hotărâre rămâne neschimbată și partea are cunoștința de motivele ei prin faptul că a opozat-o.

Aceasta poate fi exact pentru cazul respingerii opozițiunii ca nesusținută, nu însă și pentru cazul de a se respinge ca lipsită de temei. În adevăr, în acest din urmă caz, pentru prima dată părțile discută contradictor;—chiar de s'ar discuta fondul așa cum a fost la judecarea în lipsă, totuși oponentul face obiecțiuni asupra cărora instanța trebuie să se pronunțe; dacă oponentul discută chestiunea din alt punct de vedere

sau invoacă lipsa calităţii reclamantului ori incompetenţa instanţei, ori prescripţia, etc. şi instanţa îl respinge, este oare locul a se zice că nu e o nouă motivare şi că prima hotărîre rămîne neschimbată ?

Credem însă că e alta explicarea raţiunii art. 319, dacă numai de cât trebuie o explicaţie : legiuitorul nu priveşte cu ochii buni opoziţia, de aceea când aceasta e respinsă, fie ca neîntemeiată chiar, e o presumpţie că a fost făcută pentru a şicana şi de aceea nu se impune reclamantului o nouă formalitate, dispoziţiunea art. 319 putându-se considera mai curând ca o pedeapsă dată oponentului care uzează cu rea-voinţă de dreptul de opoziţiune.

N. D. Chirculescu
Focşani

TRIBUNALUL ILFOV, SECŢIA DE NOTARIAT

Audienţa de la 16 August 1902

Preşedinţia D-lui GR. LAHOVARI, Preşedinte

Lambriu Th. Rovaciu cu Carol H. Opler şi Primăria Capitalei.

Sentinţa No. 276

Poprire.—Venituri comunale.—Dacă asemenea venituri se pot urmări de către creditorii comunelor direct în mâinile debitorilor acelei comune după Procedura dreptului comun. — (Art. 13 şi 35 şi urm. din legea comptabilităţii publice; art. 1, 6 şi urm. din legea de constatare şi perceperea veniturilor comunale şi art. 107 şi urm. din legea comunală).

Pentru perceperea veniturilor comunale cât şi pentru plata datoriilor Statului şi comunelor, urmează a se aplica dispoziţiunile acestor legi speciale, şi prin urmare, atunci când o instanţă judecătorească este chemată să execute contra Statului său comunei vre o hotărîre condamnătoare, acea instanţă este ținută să observe toate aceste dispoziţiuni speciale, cari derogă de la regulile de drept comun.

Prin urmare veniturile comunale nu pot fi urmărite direct în baza unui titlu executor, întru cât Statul şi comunele, prin legile lor bugetare prevede că, pentru asemenea cheltuieli trebuie deschise, fie credite speciale la formarea bugetelor, fie în cursul anului, credite extra-ordinare ().*

S'a ascultat D-l advocat Cancicov din partea creditorului Lambriu Th. Rovaciu, D-l advocat Bălăceanu din partea terţiului propriu Carol H. Opler şi D-l advocat Şoimescu, din partea debitoarei Primăria Capitalei: Tribunalul,

Asupra cererii de validare a popririi în mâinile D-lui Carol H. Opler pe suma de lei 17.651 bani 70 cerută de D-l Lambriu Rovaciu prin petiţiunea înregistrată la No. 28900/902;

(* In acelaş sens a se vedea articolul d-lui N. Luca, publicat în *Curierul Judiciar* din anul 1904, No. 25. (N. R.).

Având în vedere susţinerile părţilor ;

Având în vedere că proprierea de faţă este cerută pe nise sume de bani care provin din imposite datorite sau cari s'ar datora Comunei Bucureşti de către Carol H. Opler din fabricaţiunea de bere ;

Având în vedere că pentru soluţiunea afacerii urmează a se stabili în principiu, dacă veniturile comunelor pot fi urmărite pentru datoriile lor ca şi ori ce particular sau dacă nu urmează ca aceste datorii să se incaseze cu toate îngrădirile legilor financiare ;

Având în vedere din totalul dispoziţiunilor legilor de comptabilitate publică art. 13, 35 şi urm., din economia legii de constatare şi percepere a veniturilor comunale (art. 1, 6. şi urm.) precum şi din dispoziţiunile art. 107 şi urm. din legea comunală rezultă că, atât pentru perceperea veniturilor cât şi pentru plata datoriilor Statului şi comunelor urmează a se aplica dispoziţiunile acestor legi speciale, şi prin urmare, atunci când o instanţă judecătorească este chemată să execute contra Statului său comunei vre-o hotărîre condamnătoare, acea instanţă este ținută să observe toate aceste dispoziţiuni speciale care invederat derogă de la regulile de drept comun, şi avându-le în vedere să le aplice în consecinţă ;

Considerând că în ceea ce priveşte modul cum Statul său comunele urmează să-şi plătească datoriile lor, acest lucru este reglementat prin legile lor bugetare şi prin legea de comptabilitate publică. Art. 53, 55, 191, 196 din leg. comptab. publice arată că, pentru asemenea cheltuieli, trebuie deschise fie credite speciale la formarea, bugetelor, fie în cursul anului, credite extra-ordinare. A hotărî alt-fel şi a permite ori-cărui particular să urmărească şi să sequestreze direct, fie veniturile Statului, fie ale comunelor, fără să aştepte ca datoriile lor să fie trecute în bugetele lor respective pentru îndeplinirea formelor legale, este a produce o perturbaţiune deunătoare atât administraţiunii nrmărită cât şi ordinii şi interesului public, este a diminua prestigiul autorităţilor constituite şi a atinge într'un mod flagrant una din suveranităţile Statului. — Din toate aceste puncte de vedere şi fără a mai examina dacă, în specie, terţiul poprit, Carol H. Opler, datoreşte sau nu, vre-o sumă comunei Bucureşti, rezultând în mod neîndoios că veniturile comunale nu pot fi urmărite direct în baza unui titlu executoriu ; Tribunalul urmează a invalida proprierea în cestiune.

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude de şedinţă G. Lahovary, Tribunalul, respinge, etc.

(ss) Gr. Lahovary, D. Negulescu.

p. grefier (s) Al. G. Rădulescu

JUDECATORIA OCOLULUI HARŞOVA (CONSTANŢA)

Audienţa de la 22 Noembrie 1902

Ion Mondoc cu Naftailă Bucur

Cartea de judecată citilă No. 4690/902

Quasi-delict. — Prejudiciu. — Reparaţiune. — Ce trebuie să constate judecata. — (Art. 998 şi 999 din Codul civil).

Cel ce cauzează altuia un prejudiciu prin fapta sa

este dator a'l repara, însă pentru aceasta trebuie ca judecata să constate și să precizeze bine pe de o parte faptul care a dat naștere prejudiciului, dacă acel fapt constituie o culpă, cine este autorul acelui fapt și întru cât îi este imputabil.

Judecata,

Asupra procesului intentat de Ion Mondoc din com. Urumbeii, prin petiția înregistrată la No. 4690/902, contra consăteanului său Naftailă Bucur, spre a fi obligat să îi plătească suma de 200 lei ca despăgubiri; pentru că prin neîngrijirea unui isvor ce îl are pe islazul proprietății statului, i-a cauzat moartea unei vaci;

Având în vedere declarațiunile părților litigante și a martoriilor audiați astăzi în instanță, din care se constată că: acum 14 ani, Naftailă Bucur, curățind un isvor mocirlos, ce se găsea pe islazul de pe proprietatea Statului, îi pune ghiduri de piatră de jur împrejur, lăsând loc pentru scurgerea apei, făcându-l în sfârșit apt pentru o întrebuințare mai lesnicioasă și mai folositoare, în semn de pomană. Că după vr'o 4 sau 5 ani, din cauza unei întrebuințări mari, pentru că aci se adăpau toate vitele de pe islaz și servia și oamenilor de la munca câmpului din împrejurimi, îmbunătățirile făcute de N. Bucur, intră în ruină și ajung în așa stare, că vaca reclamantului, ce se afla în cireada de pe islaz, pe când voia să bea apă, fiind amenințată de un bou ce se ridicase asupra ei, și voind să sară, cade în apă și moare;

Considerând că, conform art. 998 și 999 C. civil, cel ce cauzează altuia un prejudiciu prin fapta sa este dator a'l repara, trebuie să precizăm bine: pe de o parte faptul, care a dat naștere acelui prejudiciu și dacă el constituie o culpă; iar pe de alta, pe autor, și întru-cât îi este imputabil acel fapt;

În speță, având în vedere petițiunea introductivă, din care se vede, că faptul prejudiciabil, ce se impută este neglijența unei bune îngrijiri a unui isvor, datorită de Naftailă Bucur pârâtul de astăzi;

Că acesta fiind faptul, pentru ca să vedem întru-cât el constituie o culpă a pârâtului, care se desemnează ca autor, urmează să cercetăm, mai întâi, dacă acest fapt îl datora și cu ce titlu;

Luat faptul la origină, acum 14 ani, nu numai că nu a fost, sub nici-o privință prejudiciabil; dar a servit ca un bine public, conform dorinței și intențiunei autorului, mai ales că prin împrejurimi, nu mai era un alt isvor sau fantână;

Că, întru cât, săvârșind acest act caritabil, fără să aibă intenția de a 'și însuși vr'un drept asupra acestui isvor; fapta sa rămâne un act izolat, care poate fi considerat, cel mult, ca îndeplinirea unei obligațiuni pur morale, de conștiință;

Considerând că atarî obligațiunii, exclud ideia unei datorii, limitându-se numai la ceea ce voește și înțelege autorul, care le îndeplinește, fiind lipsite în același timp de o sancțiune legală; în speță, a obliga pe pârât să repete la infinit o faptă caritabilă, este a 'l obliga la ceea ce nu datorește, uzând cu modul acesta de o sancțiune pe care legea nu o permite. Deci, faptul său ne mai existând deja de 7—8 ani, nu poate fi obligat a'l repeti;

Că starea de ruină a isvorului, ne fiind un fapt imputabil pârâtului, iar prejudiciul, fiind cauzat direct și imediat din acest fapt; pârâtul este în afară de orî-ce răspundere, așa că urmează a fi apărat de orî-ce daunare;

Pentru aceste motive, respinge acțiunea lui I. Mondoc Jude-ajutor (s) I. Mănescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI II BUZĂU

Audiența de la 6 Februarie 1902

Costică G. Ionescu cu Sava Minculescu

Convențiune.— Condițiuni esențiale pentru validitate.— Causă ilicită.— (Art. 948 și 966 C. civ.).

Convențiunea prin care cine-va se obligă, în schimbul unei sume de bani, să împace două părți într'un proces corecțional, iar în cas contrariu să plătească el amenda la care eventual ar fi condamnată vre-una din aceste părți, co-prinde în sine o cauză ilicită și ca atare convențiunea nu poate avea nici un efect.

Judecata,

Asupra acțiunei intentată de Costică G. Ionescu contra lui Sava Minculescu; pentru suma de lei 60, derivând dintr'un înscris, cu data 19 August 1899, semnat propriu de pârât și necontestat de densus și prin care acesta din urmă se obligă să împace pe reclamant cu un oare care Tănase Enescu, într'un proces de bătae pendinte înaintea trib. Buzău, iar în cas contrariu să plătească el amenda la care ar fi condamnat Costică G. Ionescu;

Având în vedere cererile și susținerile părților în instanță și actele de densesle prezentate;

Considerând că prin sentința trib. Buzău No. 8/901, Costică G. Ionescu, nerăușind să se împace cu Tănase Enescu, a fost condamnat pentru lovire 30 lei amendă și 30 lei despăgubiri civile și astă-zi densus pretinde de la pârât, în baza contractului menționat, plata acestor sume la care a fost condamnat;

Considerând că, în primul rând, pârâtul a invocat autoritatea lucrului judecat, susținând că, pentru aceleași pretențiuni, s'a judecat la jurații comunali din Lipia, cari prin cartea de judecată No. 110/901, rămasă definitivă, au respins pretențiunile reclamantului;

Considerând că după cum rezultă din cartea juraților comunali, produsă în instanță de pârât, judecata înaintea juraților s'a urmat pentru aceleași pretențiuni între pârât și părintele reclamantului de aji; că așa fiind, procesul nefiind între aceleași părți și întru cât părintele nu poate lucra în numele fiului său major, de cât având un mandat din partea acestuia, nu se poate invoca autoritatea lucrului judecat;

Considerând însă că înscrisul intervenit între părți, și pe care reclamantul își întemeiază pretențiunile sale, fiind un contract sub condiție suspensivă, având o cauză ilicită, nu poate produce nici un efect; în adevăr, în speța noastră, cauza obligațiunei este intenția celui ce se obligă de a scuti pe cel către care se obligă de amenda la care urma să fie condamnat într'un proces penal de bătae, în cazul când nu s'ar fi putut împăca cu adversarul; or, o asemenea cauză este evident în contra ordinii publice, atacând principiul personalității pedepsei și tindând la asigurarea impunității delinquentului prin substituire;

Că așa fiind, o asemenea obligațiune fiind inexistentă, conform dispozițiunilor art. 948 și 966 C. civ., acțiunea reclamantului urmează a se respinge ca nefondată;

Pentru aceste motive, respinge acțiunea.

p. jude (s) Eug. P. Bănescu.